

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף עג עמוד ב

והמעמר. אמר רבא: האי מאן דכניף מילחא ממלחתא - חייב משום מעמר. אביי אמר: אין עימור אלא בגידולי קרקע

2. רי"ף מסכת שבת דף לב עמוד א

אמר אביי אין דרך עימור בכך אלא בגידולי קרקע

3. רמב"ם הלכות שבת פרק ח הלכה ה

התולש עולשין והמזרד זרדין, אם לאכילה שיעורו כגרוגרת, ואם לבהמה שיעורו כמלוא פי גדי, ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה. המעמראוכלין אם לאכילה שיעורו כגרוגרת, ואם עמר לבהמה שיעורו כמלוא פי גדי, ואם להסקה שיעורו כדי לבשל ביצה*, וביצה האמורה בכל מקום היא ביצה בינונית של תרנגולין, וכל מקום שנאמר כדי לבשל ביצה הוא כדי לבשל כגרוגרת מביצה וגרוגרת אחד משלשה בביצה, ואין עמור אלא בגדולי קרקע

כסף משנה הלכות שבת פרק ח

הן ואין עמור אלא בגדולי קרקע. כתב הרמ"ך למה הניח רבא ופסק כאביי ורבא אמר האי דכניף מלחא חייב משום מעמר אע"ג דלא הוה גידוליקרקע ואע"ג דרבא גופיה אמר אין דישה אלא בגידולי קרקע אין לנו לפרשה כפשטה כי היכי דלא תקשי דרבא אדרבא וצ"ע. עכ"ל. ואין בזה השגה כי ספר מוטעה נזדמן להרמ"ך שהיה כתוב בההיא דכניף מלחא רבא באל"ף ואינו אלא בה"א וכמ"ש הרב המגיד

4. תלמוד בבלי מסכת ביצה דף יג עמוד ב

ומי איכא מידי דלענין שבת לאהוי גמר מלאכה, ולמעשר הוי גמר מלאכה? - מתקיף לה רב ששת בריה דרב אידי: ולא? והא גרנן למעשר, דתנן: איזהו גרנן למעשר? הקשו אינוהדלועין משיפקסו, ושלא פקסו - משיעמיד ערמה. ותנן נמי גבי בצלים: משיעמיד ערמה. ואילו גבי שבת - העמדת ערמה פטור! אלא מאי אית לך למימר - מלאכת מחשבת אסרה תורה, הכא נמי: מלאכת מחשבת אסרה תורה

5. תלמוד בבלי מסכת ביצה דף לא עמוד א

משנה. מביאין עצים מן השדה מן המכונס, ומן הקרפף אפילו מן המפוזר. איזהו קרפף - כל שסמוך לעיר, דברי רבי יהודה, רבי יוסי אומר: כל שנכנסין לו בפותחת, ואפילו בתוך תחום שבת

6. תוספות מסכת ביצה דף לא עמוד א

מן הקרפף ואפילו מן המפוזר - תימה הא הוי מעמר דהוא אב מלאכה וי"ל דלא שייך עמור אלא במקום שגדילים שם כדמוכח בפרק כלל גדול

7. רמב"ם הלכות שבת פרק כא הלכה יא

המדבק פירות עד שיעשו גוף אחד חייב משום מעמר, לפיכך מי שנתפזרו לו פירות בחצרו מלקט על יד על יד ואוכל, אבל לא יתן לא לתוך הסל ולא לתוך הקופה כדרך שהוא עושה בחול, שאם יעשה כדרך שהוא עושה בחול שמא יכבשם בידו בתוך הקופה ויבא לידי ח עימור, וכן אין מקבצין אתהמלח וכיוצא בו מפני שנראה כמעמר

8. שו"ת מהר"ח אור זרוע סימן ריד

המעמר, לא ידעתי פירושו? אם פי' רק שיאסוף שבלים יחד ולא יקשרם לאגודה אחת הוי מעמר? או לא הוי מעמר עד שיקשרם יחד להיות אגודה אחת? ולשון עומר היה נראה שאינו קרוי עומר אלא כשנקשרו יחד. כי שבלים המקובצים יחד ולא נקשרו להיות אגודה אחת איני סבור שיקרא עומר. וכן משמע מלשון המיימוני שכתב וז"ל אין עימור אלא בגידולי קרקע. המקבץ דבילה ועשה הימנה עיגול או שנקב תאנים והכניס החבלבהם עד שנתקבצו גוף אחד הוי זה תולדת מעמר וחייב. וכן כל כיוצא בז' עכ"ל. וכפי זה אם קבץ פירות יחד ולא עשאו גוף אחד אין זה מעמר. ואם כן המקבץ ביצים יחד אין זה עמור ואפילו אם יש עמור שלא בגידולי קרקע. והא דקאמר רבא (שבת ע"ג ב') האי מאן דכניף מילחא ממלחתא חייב משום מעמר? סבור אני שמקבצים המלח ממשדפות /ממשרפות/ המים ודוחקים אותו יחד שנעשה חתיכה אחת. ושמה אפילו בלא דחק רק שמימים הרבה זה על זה נעשה חתיכה אחת. שאנו רואים כמה חתיכות במלח קשות עד שצריך לכותשן. אבל רבינו אבא מארי זצוק"ל פסק כרבא שיש עמור אפילו שלא בגידולי קרקע. וכן כתב גם בשם רבינו אליעזר ממייץ. ומתוך כך פסק שאם

נתפזרו לאדם ביצים המותרים בטלטולאסור לקבצם יחד. ובספר המצות כתב וכן כתבו התוס' מדתנן פ' המביא בביצה (ל"ג ב') מגבב אדם עצים מן החצר ומדליק, שאין עמור אלאכשלוקחם ממקום גידולם ומקבצם יחד. ושמה מה שמגבב מן החצר אין זה עמור. אלא כעין עמור שבולים שמקבצם כדי שיהו יחד ולקושרם יחדאו שישכנו יחד שלא יפזרו הרוח. וגם שלא ידרסו ברגלי אדם ובהמה כשהם מפוזרים ובקל נאבדים בכמה ענינים כשהם מפוזרין כל שבולת בפני עצמן. אבל קסמין שבחצר שאינו מקבצם אלא כדי להדליקם לאלתר, אינו מקבצם אלא שטורח לו להדליק כל קיסם או לזרוק כל קיסם לבדולמדורה ולא בשביל תיקון הקסמין ושמירתם מקבצם אין זה מעמר. וכפי זה לפי רבותינו שפוסקין שיש עימור שלא בגידולי קרקע אסור לקבץ ביצים ופירות שנתפזרו יאסר לקבץ לדברי הכל. ונאמנים עלי דברי רבינו משה ב"ר מיימון שאין נקרא עמור עד שיעשם גוף אחד

9. תוספות מסכת שבת דף צו עמוד ב

הוצאה גופה היכא כתיבא - ואע"ג שהיתה במשכן כדאמר הם הורידו קרשים מעגלה כו' מכל מקום אי לאו דכתיב לא הוה מחייבי עלה לפישמלאכה גרועה היא כדפי' לעיל

10. שולחן ערוך אורח חיים הלכות שבת סימן שמ

סעיף ט

אסור לקבץ מלח (לד) ממשרפות המלח, (לה) טו שדומה (לו) למעמר, וכן אסור לקבץ (לז) כל דבר ממקום גידולו

סעיף י

טז המקבץ דבילה ועשה ממנה עיגול, יז או שנקב תאנים והכניס החבל בהם עד שנתקבצו גוף אחד, (לח) הרי זה תולדת מעמר וחייב, וכן כלכיוצא בזה

משנה ברורה סימן שמ

(לח) ה"ז תולדת מעמר - שדרכן של אותן הפירות לחברן באופן זה ועיין בנשמת אדם שמצדד דאף כשעושה כן בבית חייב משום מעמר דבאופןכזה עשוי לעשות גם בבית כבשדה וכ"כ בספר מעשה רוקח ע"ש

11. תלמוד בבלי מסכת שבת דף צו עמוד ב

אמר רב יהודה אמר שמואל: מקושש, מעביר ארבע אמות ברשות הרבים הוה. במתניתא תנא: תולש הוה. רב אחא ברבי יעקב אמר: מעמר הוה

12. הר"ן על הרי"ף מסכת ביצה דף יז עמוד א

ואחרים פירשו דטעמא משום גבוב והוי כמעמר ומדינא אפילו מפוזר בשדה שרי דגבוב ביו"ט מותר דצורך אכילה חשיב כבקוע עצים או כהבערה עצמה אלא שבשדה אסרי משום דמחזי כמגבב [דלא] ליומיה ומיהו בגמ' מסקינן דלא שריאלא מן המכונס שבקרפף משום דס"ל דכל מגבב אפילו בקרפף מיחזי כמאן דעביד למחר ומכונס שבשדות מיחלף במפוזר ומש"ה אין מביאין אלאמן המכונס שבקרפף

13. הר"ן על הרי"ף מסכת ביצה דף יז עמוד ב

ומקשו הכא למה התירו לבקע אפי' ע"י שינוי והא מכשירין שאפשר לעשותן מעיו"ט נינהו ותירץ הראב"ד ז"ל דכיון דאי אפשר לבשל ולאפות בלא עצים עשו אותו כדיכת מלח שהתירו אותה ע"י שינוי ול"נ כל שהוא נהנה מגופו של דבר כאוכל נפש עצמו הוא ולא דמי למכשירין שאין אדם נהנהמן המכשירין עצמן כסכין ושפוד ותנור אלא ממה שהוכשר על ידיהם משא"כ בעצים שנהנה מהן בעצמן שעושה מהן מדורה ומתחמם כנגדהוכיון שבקען לעשות מדורה שרי אע"ג דאפשר מאתמול אף לבשל בהן שרי משום מתוך ומיהו כיון שמבקעין לצורך עשיית כלים לא התירו לבקעאלא ע"י שינוי